

แรงงานของกรรมกรและความเหลื่อมล้ำในสังคม อันเป็นเนื้อหาทางสังคมนิยมนอกเหนือไปจากการสังเกตการณ์รอบ ๆ ตัวโดยตรง พวกจิตรกรเรียลลิสต์เก็บเอาสิ่งสัพเพเหระมาเป็นประโยชน์ได้เสมอ เมื่อต้องการแสดงความยิ่งใหญ่ของอะไร ศิลปินเรียลลิสต์ที่สำคัญสามคน คือ โดมีเยร์, มีเยท์ และ กูร์เบท์ พวกเขาเฟื่องขยายภาพชีวิตร่วมสมัยและภาวะสังคมให้เข้มข้นขึ้นจนกระทั่งบรรลุคติที่ว่า ศิลปะเรียลลิสต์ = ศิลปะของชีวิตประจำวัน = ศิลปะของสังคม

บาร์บิซง (Barbizon)

คือกลุ่มจิตรกรที่อพยพไปอยู่ ณ หมู่บ้านบาร์บิซงในป่าฟงเตนโบล (Fontainebleau) ในช่วงต่อระหว่างลัทธิโรแมนติคกับลัทธิเรียลลิสต์ (ค.ศ. 1830—ค.ศ. 1850) พวกเขาเขียนภาพทิวทัศน์ที่ศึกษาอย่างจริงจังจากของจริง เลิกทำภาพวิวดสวย ๆ แล้วหันมาเขียนธรรมชาติแบบวิเคราะห์แทน นับตั้งแต่รูปทรงของผืนดิน โครงสร้างของต้นไม้ เน้นให้เห็นลำดับขั้น ๆ ที่มีใบอยู่หนาที่บ จิตรกรเหล่านี้รักธรรมชาติและเขียนภาพเหมือนธรรมชาติด้วยสีแปร่งหนักซัด ให้ความรู้สึกหยาบหนาแบบชนบทในงานจิตรกรรมของพวกบาร์บิซง เราจะพบคุณลักษณะจีรังยั่งยืนของสิ่งจริงจิ่งทั้งมวลปนเปื้อนอยู่กับลักษณะเก่า ๆ ที่สืบทอดมาจากศิลปะโรแมนติค (บางครั้งยังมีแม้แต่อารมณ์ทุกข์โศกอ่อน ๆ ระบายอยู่ทั่วไปโดยไม่รู้ตัว) แต่ภาพวิวเหล่านั้นก็ยังคงไม่สมจริง กล่าวคือ น้ำนิ่งใสเหมือนแผ่นกระจก อากาศไม่ถ่ายเท แสงไม่เด่นระยิบ แม้กระนั้นกลุ่มบาร์บิซงนี้ก็มีความสำคัญในประวัติศาสตร์อยู่ 2 ประการคือ นำทางให้ศิลปินเรียลลิสต์ศึกษาสังเกตสิ่งจริง ๆ รอบตัว และนำทางให้ศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ออกไปเขียนภาพกลางแจ้ง

ศิลปะอิมเพรสชันนิสต์ (Impressionism)

คือขบวนการศิลปะที่สามารถทำให้ภาพทิวทัศน์และธรรมชาติที่เคยทำกันมาก่อนหน้า บรรลุถึงความ “สมจริง” สูงสุด กล่าวคือ การเขียนภาพให้สายตาคนเรามองเห็นน้ำกระเพื่อมเป็นระลอกได้หมอกควันฟุ้งกระจายสลวยตัว เปลวแดดแปรปรวน ใบไม้ไหวระริก สายลมแทรกเคล้ากลีบบัว และความเคลื่อนไหวที่สายตาได้สัมผัสในฉับพลันนั้นเท่านั้นที่เป็นหัวใจของศิลปะอิมเพรสชันนิสต์

ด้วยการเฝ้าสังเกตสิ่งรอบตัวแล้วจึงได้ทำการทดลองตามทฤษฎีสีและวิทยาการใหม่ ๆ จิตรกรกลุ่มนี้ก็ได้นำวิธีการที่จะนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับรูปแบบใหม่ ในรูปแบบนี้จะไม่มีเส้นรอบนอกบอกรูปทรงของวัตถุทุกชนิดนัก เพื่อให้ตรงกับหลักความคิดที่ว่าวัตถุและบรรยากาศเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีแสงเป็นตัวการสำคัญ สีของสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะเปลี่ยนไปโดยแสงที่อยู่รอบ ๆ และโดยเงาสะท้อนจากของสิ่งอื่น ๆ และโดยการตัดกันของสีที่อยู่ใกล้เคียง ไม่มีสีดำในธรรมชาติ เขาจะใช้สีสด ๆ แต้มขาดเป็นช่วง ๆ โดยไม่ซ่อนรอยต่อของสีแปร่ง เพื่อที่จะจับและสื่อความรู้สึกของความสั่นสะเทือนเคลื่อนไหวในบรรยากาศ บางภาพถ้าดูใกล้ ๆ จะเห็นเป็นหลาย ๆ สีเลอะเลือนไปหมด ต่อเมื่อถอยห่างออกมาได้ระยะพอสมควร สายตาก็จะผสมสีเหล่านั้นเองปรากฏผลออกมาหน้าอัจฉริยะ

ขบวนการบันทึกสายตาของศิลปินตามรูปแบบนี้มีการเขียนภาพแบบฉับพลันทันที ไม่มีการจัดองค์ประกอบใหม่และไม่ประสงค์จะ “ใส่” อะไรให้แก่คนดูตามแนวทางของศิลปะสมัยก่อน ไม่